

Eesti Arstide Liidu üldkogu avaldus 5.detsembril 2025 Pärnus

Tervishoiusüsteem vajab muudatusi, et saaksime pakkuda patsientidele nüüdisaegset kvaliteetset arstiabi.

Eesti tervisekulud on endiselt Euroopa keskmisest tunduvalt väiksemad. On vähetõenäoline, et praegu toimiv tervishoiusüsteem säilib endisel kujul ilma riigipoolset rahastamist suurendamata. Ennekõike peaks riik täies mahus rahastama viimastel aastatel riigieelarvest Tervisekassale üle antud kohustusi, näiteks kiirabi ja vanglameditsiin, mille kulusid kaetakse muude raviteenuste arvelt.

Eesti tervishoiusüsteemi rahastus võiks rohkem sõltuda arstiabi kvaliteedist. Selleks tuleks määrata selged ravikvaliteedi indikaatorid, mille täitmine määrab osa raviasutuse rahastusest

Alati on odavam tervist hoida kui haigusi ravida. Tervisekulude maksusoodustuse idee on aga tööandjad pea peale pööranud ja ennetuse – näiteks liikumisharrastuste – toetamise asemel pakuvad töötajatele eraravikindlustust.

Meie solidaarne tervishoid on väärtus, mida peame hoidma. Senine kogemus näitab, et erakindlustus ei lahenda tervishoiu rahapuudust ja süvendab ebavõrdsust. Erakindlustust saavad kasutada peamiselt kõrgema palgaga tervemad inimesed, kehva tervise ja väiksema sissetulekuga patsiendid aga peavad vajalikku abi kauem ootama või jäävad sellest sootuks ilma.

Arstide aega ja vaimset tervist aitaksid säästa kaasaegsed ja kasutajasõbralikud tehnoloogilised lahendused. Meie raviasutuste IT-süsteemid on vananenud, ei ühildu omavahel ja seetõttu ei võimalda andmeid efektiivselt kasutada. Sotsiaalministeerium ei suuda tehnoloogia uuendamist juhtida ja koordineerida ning raviasutused kulutavad aegunud süsteemide käigushoidmiseks suuri summasid. Kasulike ja mugavate arenduste loomiseks tuleb kaasata praktiseerivaid arste.

Suurte andmemahutude haldamiseks vajavad arstid ka tehisarutuge, mis aitaks kiiresti vajalikke andmeid leida ja nende põhjal kokkuvõtteid teha. Vajame kiiresti nii infosüsteemide ühtlustamist, tehnoloogia uuendamist kui ka paindlikumaid andmekaitsereegleid.

Tervishoid on riigi julgeoleku osa ja arstidel on elutähtsa teenuse tagamisel võtmeroll. Kõik arstid peaksid läbima kriisivalmiduse baaskoolituse, kusjuures koolitusvõimaluste tagamine peaks olema riigi ja tööandjate ülesanne. Ka raviasutused peaksid olema kriisideks valmis.

Arstide kutsealast autonoomiat kui meditsiinieetika olulist põhimõtet tunnustatakse kogu maailmas. Eesti arstkond soovib, et tervishoiukorraldust ja arstlikku tegevust puudutavaid muudatusi ei teeks ametnikud arste kaasamata. Sisulisi arutelusid on mõistlik pidada enne otsustamist, mitte vastupidi. Muudatused peavad olema arusaadavad, vältima tarbetu bürokraatia suurendamist ja aitama patsiente paremini ravida.